

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

**щодо проектів законів про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо захисту права власності (реєстр. № 1056 від 29 серпня
2019 року) та (реєстр. № 1056-1 від 06 вересня 2019 року)**

За дорученнями Голови Верховної Ради України від 30 серпня 2019 року та від 06 вересня 2019 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 10 вересня 2019 року (протокол № 5) проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності (реєстр. № 1056 від 29 серпня 2019 року), поданий народними депутатами України Шуляк О. О. та іншими, (далі – Законопроект № 1056) і проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності (реєстр. № 1056-1 від 06 вересня 2019 року), поданий народними депутатами України Стефанчуком М. О. та іншими (далі – Законопроект № 1056-1).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекти № 1056 та № 1056-1 розроблені з метою забезпечення додаткових гарантій захисту права власності в Україні в умовах поширення випадків рейдерських практик.

Для досягнення цієї мети суб'єктами законодавчої ініціативи пропонується внесення змін до низки законодавчих актів, які і досі містять застаріле та неефективне регулювання, а саме Кодексу України про адміністративні правопорушення, Цивільного кодексу України, Законів України "Про нотаріат", "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань", "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень", "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю".

Основні положення законопроектів передбачають: припинення діяльності акредитованих суб'єктів; запровадження обов'язковості нотаріального посвідчення договорів про відчуження корпоративних прав; впровадження принципу одночасності вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації прав; підвищення відповідальності за порушення відповідних реєстраційних процедур.

Розглядаючи Законопроекти № 1056 та № 1056-1, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

Відповідно до статті 1 Першого протоколу до Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

В статті 41 Конституції України зазначається, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Неприпустимість позбавлення права власності, крім випадків, встановлених Конституцією України та законом є однією із загальних засад цивільного законодавства України.

Кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання (частина перша статті 15 Цивільного кодексу України).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує спрямування на вдосконалення захисту прав власності на нерухоме майно та корпоративних прав від протиправних захоплень. Разом із тим висловлює щодо змісту Законопроекту №1056 деякі зауваження та пропозиції з урахуванням яких законопроект може бути прийнятий за основу за результатами розгляду в першому читанні.

Законопроект № 1056-1 поданий як альтернативний Законопроекту № 1056. При цьому більшість положень цих проектів збігається між собою за змістом. Разом з тим між цими законопроектами є певні відмінності. Зокрема, відповідно до висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України до позитивних рис Законопроекту № 1056-1 слід віднести обмеження щодо одночасності вчинення нотаріальної дії та державної реєстрації прав, зокрема, коли виникнення, перехід, зміна або припинення прав та обтяжень здійснюється із відкладальною умовою; можливість доступу нотаріуса до Державного реєстру речових прав у разі його тимчасового блокування або анулювання доступу до реєстру в режимі отримання інформації для здійснення нотаріальної діяльності; покладення на державного реєстратора юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань обов'язку перевіряти дійсність довіреності, справжність судового рішення за даними Єдиного державного реєстру судових рішень тощо.

Враховуючи зазначене Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вважає, що у першому читанні за основу доцільніше прийняти Законопроект № 1056-1.

Згідно із висновком Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики щодо результатів здійснення антикорупційної експертизи проекту нормативно-правового акта у проектах законів про внесення

змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності (реєстр. № 1056 від 29 серпня 2019 року) та (реєстр. № 1056-1 від 06 вересня 2019 року) не виявлено корупційних факторів – проекти законів відповідають вимогам антикорупційного законодавства.

На підставі викладеного Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності (реєстр. № 1056-1 від 06 вересня 2019 року), поданий народними депутатами України Стефанчуком М. О. та іншими, прийняти за основу та в цілому. У зв'язку з цим проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності, поданий народними депутатами України Шуляк О. О. та іншими (реєстр. № 1056 від 29 серпня 2019 року), відхилити.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Фріс І. П.

Голова Комітету

І.В. ВЕНЕДІКТОВА